

KALATOIMIALAN HALLITUSOHJELMATAVOITTEET: KAIKILLA ON OIKEUS SYÖDÄ KOTIMAISTA KALAA

Kalatoimialan tavoitteet hallituksen ohjelmaan:

1. Parannetaan koko elinkeinokalatalouden arvoketjun toimintaedellytyksiä

Hallituskauden tavoitteeksi tulee asettaa, että kalatalous tuottaa jatkossa nykyistä enemmän kalaa sekä parantaa Suomen taloutta luomalla työtä, toimeentuloa ja vientituloja. Kalatalous on luonnonvaroihin perustuva liiketoiminta-alue, jossa suomalaisilla yrityksillä ja osaamisella on kasvun mahdollisuuksia kansainvälisillä markkinoilla. Kalatalouden tarjoamien mahdollisuuksien nykyistä tehokkaampi hyödyntäminen on tärkeää elintarviketuotannolle ja koko elinkeinoelämälle. Yhtenä hallituspolitiikan läpikäyvänä osana tulee olla kestävän luonnonvaratalouden edistäminen.

Ratkaisu:

- Vahvistetaan kotimaisen kalatalouden kilpailukykyä laatimalla toimintasuunnitelma uusiutuvien vesiluonnonvarojen kestävään käyttöön perustuvan elinkeinotoiminnan tehostamiseksi.
- Nostetaan Suomen kalatalouselinkeinojen yhteenlaskettu liikevaihto yli miljardiin euroon vuoteen 2023 mennessä jatkamalla monipuolisesti sinisen biotalouden kehittämistä.
- Kalatalous tunnustetaan luonnonvaraelinkeinoksi, joka luo työtä ja toimeentuloa.
- Kalatoimiala nostetaan investointitukien ja muiden rahoitusinstrumenttien osalta samalle viivalle muun elintarvikkeita valmistavan yritystoiminnan kanssa.

2. Turvataan ammattikalastuksen tulevaisuus elinkeinona

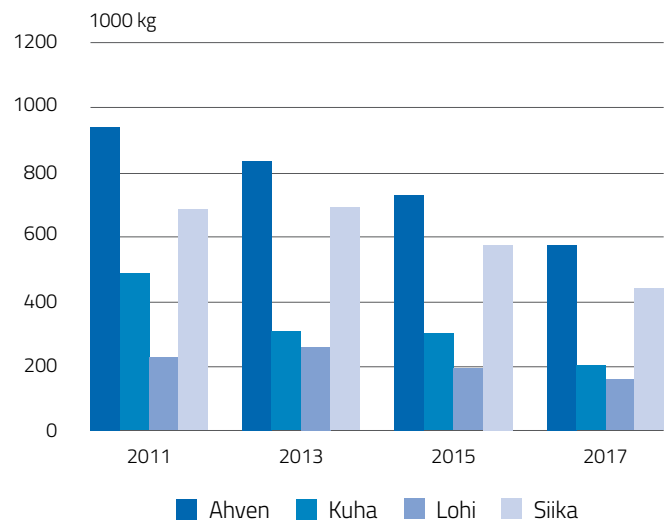
Kaupallisten kalastajien määrä on puolittunut 2000-luvun aikana. Päätoimisia ammattikalastajia oli Suomessa alkuvuodesta 2018 noin 700 ja kalastajien määrän uskotaan vähenevän edelleen lähivuosina.

Kalastajamäärien romahdusta pystytään kompensoimaan pyyntimuotojen ja -tekniikan kehityksellä vain osittain. Rannikolla tapahtuva ammattikalastus on kriisissä ja tarvitsee hallituksen välitöntä apua konkreettisilla toimilla. Suurimpana haasteena ovat haittaeläimet, jotka ovat tehneet kalastamisesta joillakin alueilla täysin mahdotonta. Haittaeläimet aiheuttavat vahinkoja myös kalakannoille.

Ratkaisu:

- Ammattikalastuksen toimintaedellytykset turvataan ja toimintaa kehitetään niin, että kotimaisen kaupallisesti pyydetyn kalan kulutus nousee yli 10 prosenttiin kokonaiskulutuksesta.
- Korvataan hylkeiden ja merimetsojen aiheuttamat vahingot kalatalousyrittäjille täysimääräisesti.
- Turvataan kaupallisten kalastajien kalavesien saanti kalatalousalueiden käyttö- ja hoitosuunnitelmissa.
- Hyljekannan hallinta hoidetaan siten, että kotimaisen luonnonkalan tarjonta kuluttajille voi jatkua ja kasvaa häiriöttä.
- Sallitaan merimetsokannan kasvun rajoittaminen erityisillä ongelma-alueilla ja kalatalouden ydinalueilla.
- Turvataan kaupallisen kalastuksen edut EU:n uudessa meri- ja kalatalousrahastossa lisäämällä jäsenmaiden liikkumavaraa yleissäästösten sisällä ja alueelliset eroavaisuudet unionin sisällä huomioiden.
- Edistetään määrätietoisesti kalatalouselinkeinojen toimintaan liittyvän byrokratian vähentämistä ja keventämistä sekä EU-tasolla että kansallisesti.

RANNIKKOKALASTUKSEN SAALIIT 2011-2017

3. Hyödynnetään kalanviljelyn tarjoamat mahdollisuudet täysimääräisesti

Nopein keino parantaa kotimaisen kalan saatavuutta on kalanviljely, mutta se ei pysty tyydyttämään tasaisesti kasvavaa kysyntää ilman merkittävää lisäystä tuotantomääriin. Kotimaisen kysynnän lisäksi kestävästi tuotetulle, turvalliselle ja terveelliselle kalalle on kysyntää vientimarkkinoilla.

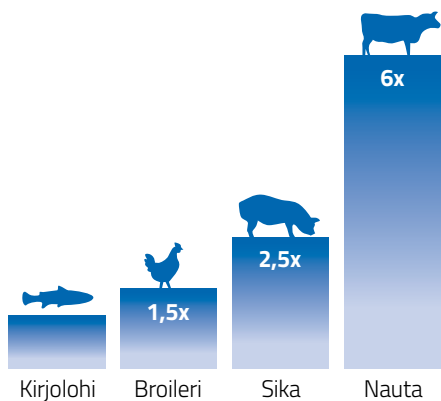
Kotimainen kalanviljely on ekologisesti kestävällä pohjalla ja asemoituu ympäristö- ja resurssitehokkaana elinkeinotoimintana sinisen biotalouden ytimeen. Suomen vesistöihin joutuvista ravinnepäästöistä vain muutama prosentti on peräisin kalanviljelystä ja kalatuotannon hiilijalanjälki onkin huomattavasti pienempi kuin lihatuotannon.

Helpottamalla lupakäytäntöjä kotimainen kalanviljely on mahdollista kaksinkertaistaa vuoteen 2023 mennessä. Elinkeino odottaa tuolloin arvon kasvavan yli 40 % ja työllistävyyden parantuvan yli 20 % nykyisestä.

KUVA: KARI KUJALA

KASVATETUN KALAN HIILIJALANJÄLKI VERRATTUNA MUIHIN ELÄINTUOTANTOMUOTOIHIN

Ratkaisu:

- Sujuvoitetaan lupabyrokratiaa ympäristölupamenettelyä keventämällä.
- Huomioidaan kalanviljelyn tarpeet valtakunnallisissa alueiden käyttötavoitteissa.
- Luodaan ekologisia kompensatioita koskevat pelisäännöt (Itämerirehu ja muut ratkaisut).
- Parannetaan elinkeinon toimintaedellytyksiä ottamalla energia- ja veropalautukset käyttöön ja tukemalla investointeja viljelylaitosten ympäristöystävällisyyden parantamiseksi ja tuotannon tehokkuuden lisäämiseksi.
- Päivitetään vesiviljelystrategia yritysnäkökulmasta lähtien ja vahvistetaan sen sitovuutta.
- Jatketaan ympäristönsuojelulain uudistusta. Huomioidaan uudistuksessa luonnonvaroihin perustuvien elinkeinoiden toimintaedellytykset.

Kalatalouden arvoketju palvelee suomalaista kuluttajaa

Suomalaiset kuluttajat haluavat syödä kotimaista kalaa, mutta suurin osa kulutuksesta on suuntautunut tuontikalaaan. Ilman elinvoimaista pinnan alta pöytään ulottuvaa kalatalouden arvoketjua ei kotimaista kalaa saada ruokapöytiimme. Kaupan, ravintoloiden ja teollisuuden on saatava nykyistä enemmän kotimaista kalaa käyttöönsä samalla, kun riippuvuutta tuontikalasta on vähennettävä. Nykyinen toiminta- ja sääntely-ympäristö ei anna mahdollisuutta tuottaa enempää kalaa. Päätökset, joilla varmistetaan kotimaisen kalan saatavuus, on tehtävä nyt.

Suomalaiset haluavat syödä enemmän kotimaista kalaa

Kuluttajatutkimusten mukaan peräti 95 prosenttia suomalaisista syö kalaa ja 75 prosenttia haluaa syödä sitä enemmän. Kotimaisen kalan osuus kokonaiskulutuksesta on kuitenkin vain noin viidesosa ja se on 2000-luvulla vähentynyt noin kolmanneksella. Tuontikalan kulutus on sen sijaan lähes kaksinkertaistunut, ja Norjasta tuodun lohien kulutus jopa nelinkertaistunut. Kotimaista kalaa ei yksinkertaisesti ole saatavilla.

Päätökset, joilla varmistetaan kotimaisen kalan saatavuus, on tehtävä nyt!

Kotimaisen kalan käyttö ei voi kasvaa, ellei saatavuus parane. Kaupan, ravintoloiden ja teollisuuden on saatava nykyistä enemmän kotimaista kalaa käyttöönsä. Tämä voi toteutua vain, kun meillä on elinvoimainen alkutuotanto.

Nykyaikainen kalatalous on kestävää yritystoimintaa luonnon ehdoilla

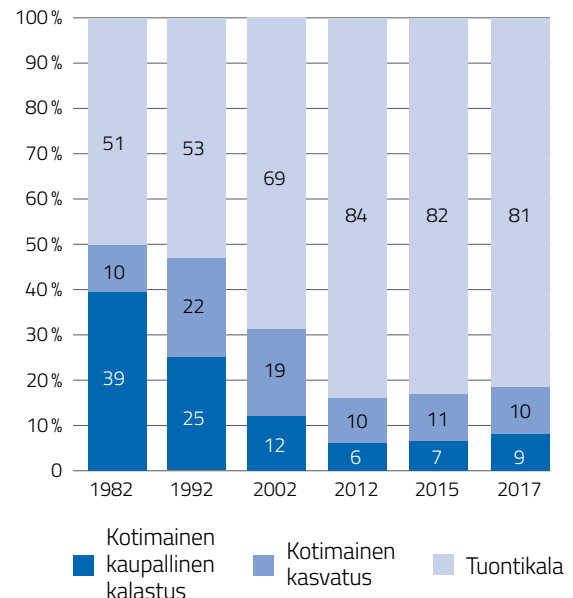
Kaupallinen kalastus ja kalanviljely haluavat turvata parhaat pyynti- ja viljelyolosuhteet tuleville vuosille. Vesistöjen kunto on kalakantojen elinvoimaisuuden ja kalatalouden kannattavuuden tärkein tekijä. Kotimainen kalatalous on kansainvälisestikin erinomainen esimerkki modernin elinkeinotoiminnan ympäristövastuullisuudesta. Kalatalous on osa sinistä biotaloutta ja tuo haja-asutusalueelle työtä ja varallisuutta. Suomella ei ole varaa menettää miljardin euron arvoisen kalatalouden arvoketjun kasvumahdollisuuksia.

SUOMALAISISTA
95% SYÖ
kalaa

75%
SUOMALAISISTA
HALUAA
syödä kalaa nykyistä
ENEMMÄN

SUOMESSA KULUTETTU KALA JA KALAN OMAVARAISUUDEN KEHITYS ALKUPERÄN MUKAAN

Pro Kala

Suomen Ammattikalastajaliitto
Suomen Kalankasvattajaliitto
Suomen Kalakauppiaaliitto
ETL Kalateollisuusyhdistys